

ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUTYÖRYHMÄ, 3. KOKOUS

Aihe: Palvelutarve, kuntien järjestämisvelvoite ja peruseläinlääkäripalvelujen määritelmä

Aika: 22.9.2020 klo 9–12

Paikka: Skype

Osanottajat:

MMM: Taina Aaltonen pj, Johanna Wallius, Kajsa Hakulin, Outi Korhonen siht.
VM: Anne-Marie Välikangas
Kuntaliitto: Kaisa Mäntynen
KT: Jenni Aaltonen
MTK/SLC: Leena Suojala
AVI: Jani Soini, Pirkko Pirinen
SELL: Katri Kiviniemi
HY: Janne Lundén, Mari Heinonen
KKV: Mia Salonen
Ruokavirasto: Terhi Laaksonen, Tiina-Mari Aro
SEY: Sanna Hellström
Tiina Juselius (esitys eläinlääkäripalvelujen saatavuudesta)

1. Järjestäytyminen ja edellisen kokouksen muistio

- Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi, että varajäsenetkin saavat osallistua kokoukseen. Hän esitteli ministeriön harjoittelijan Outi Korhosen (oik.yo., ELL), joka osallistuu työryhmän materiaalin valmisteluun ja toimii kokouksen sihteerinä. Puheenjohtaja totesi, että edellisen kokouksen muistio on valmistunut ja lähetetty jäsenille, mutta jos siinä todetaan vielä jotakin virhettä, asiasta voi ilmoittaa työryhmän sihteeristölle.

2. Liikkuvia eläinlääkäripalveluja koskevat kyselyt (yhteenvedot ja esitys Kajsa Hakulin)

Kysymykset ja kommentit:

- MTK/SLC, Leena Suojala: Kyselyjen tulosten perusteella tehdyt johtopäätökset ovat loogisia ja linjassa sen kanssa, mitä odotettiin.

3. Eläinlääkäripalvelujen saatavuus, osana aluehallintovirastojen tekemää peruspalvelujen arviointia v. 2019 (arviointi ja esitys läänineläinlääkäri Tiina Juselius)

Kysymykset ja kommentit:

- Puheenjohtaja: Onko kunnaneläinlääkärien palvelut sijoitettu arvioinnin mukaan sinne, missä eläinlääkäripalveluille on tarvetta?

Vastaus: Arvioinnin mukaan palveluja tarjotaan siellä, missä on eniten tarvetta. Palvelujen saatavuuteen vaikuttaa kunnaneläinlääkärien vastaanottojen lukumäärän lisäksi se, että samalla vastaanotolla voi työskennellä useampia kunnaneläinlääkäreitä.

- Puheenjohtaja: Yllättävän monen kunnan alueella ei esityksen mukaan ole lainkaan yksityistä palveluntarjontaa.

Vastaus: Esityksessä ei ole otettu huomioon sitä, että kuntien alueella voi kuitenkin olla saatavilla liikkuvia eläinlääkäripalveluja.

4. Peruseläinlääkäripalvelut (muistio ja esitys Tiina-Mari Aro)

Kysymykset ja kommentit:

Puheenjohtaja: Kunnan on varauduttava hoitamaan muita kuin hyötyeläimiä, jos yksityinen palveluntarjonta osoittautuu riittämättömäksi tai keskeytyy. Onko ollut tapauksia, joissa palveluntarjonta on ollut esimerkiksi yhden palveluntuottajan varassa, ja toiminta on yllättäen keskeytynyt?

Vastaus: Ei ole ollut varsinaisesti tällaisia tapauksia.

MTK/SLC, Leena Suojala: Kuinka moni kunta osallistuu edelleen eläinlääkäripalveluista kotieläimen omistajalle tai haltijalle aiheutuviin kustannuksiin?

Vastaus: Subventiot ovat käytössä 61 %:ssa valvontayksiköistä (v. 2019).

Puheenjohtaja muistutti, että muun muassa kuntien maksamia matkakorvauksia käsitellään tarkemmin seuraavassa kokouksessa 15.10.2020. Asiaa on selvitetty muun muassa Luonnonvarakeskuksen selvityksissä.

5. Kuntien järjestämismallit

- alustus nykyisistä säännöksistä (Kajsa Hakulin)
- keskustelua nykyisistä säännöksistä ja muutostarpeista
- Keskusteltiin seuraavista kysymyksistä
  - o onko tarpeen määritellä peruseläinlääkäripalvelut tarkemmin lainsäädännön tasolla?
  - o säilytetäänkö nykyiset määritelmät koti- ja hyötyeläimille vai esitetäänkö niihin muutoksia?
  - o säilytetäänkö nykyinen muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskeva poikkeus alueella, jolla palvelua on muutenkin saatavilla?
  - o säilytetäänkö nykyinen jako peruseläinlääkäripalvelujen ja kiireellisen eläinlääkäriavun välillä vai voidaanko ne yhdistää?

SEY, Sanna Hellström: Käsitys peruseläinlääkäripalvelujen sisällöstä on vakiintunut. Tarvetta peruseläinlääkäripalvelujen tarkalle määrittelylle lakitasolla ei todennäköisesti ole. Peruseläinlääkäripalvelut on mahdollista määrittellä lakitasoa tarkemmin eläinlääkintähuollon valtakunnallisessa ohjelmassa (EHO).

Tavoitteena on tuottaa eläinlääkäripalveluita kaikille eläimille sekä eläinten terveyteen liittyvistä kuin eläinsuojelullisistakin syistä. Kaikille eläimille täytyy olla hoitoa saatavilla. Esitetty ajatus siitä, että markkinoilta poistuu toimijoita, voi olla teoreettinen seuraus, mutta käytännössä yksityinen palveluntuotanto on jatkuvasti kasvanut ja erikoistunut. Lainsäädännöllä on torjuttava todellisia uhkakuvia, ei sellaisia uhkakuvia, joista ei ole todellista näyttöä. On mahdollista, että joissain kunnissa on voitu kokea kilpailutilannetta. Käytännössä on kuitenkin selkeä ero sen suhteen, mitä palveluita tarjotaan kunnallisina palveluina, ja mikä on puolestaan yksityisten eläinlääkäripalveluiden erikoistumistaso. Tällä lailla on huolehdittava siitä, että eläinlääkäripalveluja on saatavilla. On syytä muistaa, millainen kunnaneläinlääkäriverkoston merkitys on eläintautitilanteen kannalta. Ei ole sattumaa, että Suomessa on hyvä eläintautitilanne ja valmius eläintautien hoitamiseen.

Voidaan harkita, onko tarvetta eritellä peruseläinlääkäripalvelu kiireellisestä eläinlääkäriavusta. Yksityiset päivystävät hyvin vähän, ja on epätodennäköistä, että pieneläinten päivystys toteutuisi markkinaehtoisesti. Päivystysvelvollisuus ohjaa myös eläinlääkärien hakeutumista tiettyihin työtehtäviin. Muissa maissa päivystysvelvoite on yksityisillä, mutta tämä järjestelmä ei ehkä sovi Suomelle. Ei ole myöskään realistista odottaa, että päivystävä eläinlääkäri osaisi tehdä öisin sellaisia toimenpiteitä, joita sama eläinlääkäri ei tee päivisin.

SELL, Katri Kiviniemi: Olisi hyvä, jos peruseläinlääkäripalvelut olisi määritelty tarkemmin. Toisaalta jos tulkintaongelmia ei ole esiintynyt, määrittelyä ei ole välttämättä tarpeen tehdä lakitasolla.

Kirurgiset leikkaukset kuuluvat peruseläinlääkäripalveluihin niiltä osin, kun leikkauksia pystytään suorittamaan peruseläinlääkärikoulutuksella tavanomaisissa vastaanototiloissa, hoitotiloissa ja eläinsuojissa ilman erikoistyövälineitä; samankaltainen määritelmä voisi olla sopiva myös muille peruseläinlääkäripalveluille.

Laissa olisi hyvä olla määritelmä esimerkiksi sille eläinlääkäripalvelujen minimitasolle, joka kunnan on tarjottava. Toisaalta jos eräät toimenpiteet rajataan peruseläinlääkäripalveluiden ulkopuolelle, rajaus ei saa johtaa siihen, että näitä toimenpiteitä ei olisi mahdollista tehdä kuntapraktiikassa. Esimerkiksi eräiden päivystysluonteisten kirurgisten toimenpiteiden, kuten pyometraleikkausten, edellyttämää ammattitaitoa ylläpidetään peruseläinlääkäripalveluna tehdyillä kirurgisilla toimenpiteillä, kuten sterilisatiroleikkauksilla. Aiemmin esimerkiksi eräitä kirurgisia toimenpiteitä on voitu rajata peruseläinlääkäripalvelujen ulkopuolelle vastaanottojen puutteellisen varustelun vuoksi, mutta nykyään kuntien vastaanotot on varusteltu siten, että koiran sterilisatiroleikkauksen kaltaista kirurgiaa on mahdollista tehdä asianmukaisesti.

Jossain olisi hyvä määrittellä, mitä toimenpiteitä kuntapraktiikassa on pystyttävä tekemään, ja mitä välineistöä näihin toimenpiteisiin on voitava käyttää. Vaikka peruseläinlääkäripalveluiden määrittelyssä on viitattu toimenpiteisiin, jotka on mahdollista tehdä eläinlääkäriin peruskoulutuksella, voi olla epäselvää, osaavatko kaikki eläinlääkärit tehdä peruskoulutuksella kaikkia niitä toimenpiteitä, jotka kuuluvat peruseläinlääkäripalveluun.

Kilpailuneutraliteetin kannalta on tärkeää voida erotella, mikä on perustason ylittävää eläinlääkäripalvelua. Kilpailuneutraliteetin aiheuttamat vaatimukset laskutukselle ovat hankalat.

Jos halutaan määritellä, että kunnilla on velvollisuus järjestää erilaisia eläinlääkäripalveluita eri eläinlajeille, koti- ja hyötyeläimen määritelmät on todennäköisesti syytä kirjata lakiin. Jos kuntien mahdollisuus osallistua eläinlääkäripalveluista aiheutuviin kustannuksiin halutaan säilyttää, hyötyeläimen määritelmä on tärkeä. Kansanterveyteen liittyvät kysymykset kytkeytyvät lähinnä tuotantoeläimiin, mutta myös lemmikkieläimiin.

On käytännössä vaikeaa määritellä muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskevaa poikkeusta koskevan säännöksen kannalta, mikä on riittävää yksityistä tarjontaa. Jos yksityinen palveluntarjoaja poistuu markkinoilta, kunnan on vaikeaa käynnistää palveluntarjontaa nopeasti. Yksityinen palveluntarjonta on huomioitava, mutta se ei ole käytännössä johtanut aina riittäviin toimenpiteisiin: peruseläinlääkäripalveluja on tarjottu kaikille eläimille, vaikka alueella olisi yksityistä palveluntarjontaa. Tilanteessa, jossa eläinlääkäripalvelujen järjestäminen on ulkoistettu lähes kokonaan, ei välttämättä ole resursseja hoitaa eläintautitilanteita. Poikkeuksen poistaminen ei saa johtaa siihen, että kunnan, joka ei tällä hetkellä järjestä pieneläinten peruseläinlääkäripalveluita, tulisi jatkossa tällaisia palveluita järjestää. Jos kunnan on järjestettävä kiireellistä eläinlääkäripalvelua, peruseläinlääkäripalvelujen tarjoamisen kieltäminen olisi ongelmallista muun muassa kunnaneläinlääkärien ammattitaidon ylläpitämisen kannalta. Muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskeva poikkeus alueella, jolla palvelua on muutenkin saatavilla, on kuitenkin hyvä säilyttää laissa. Poikkeusmahdollisuus voisi koskea myös hyötyeläimiä.

Käytännön työssä peruseläinlääkäripalvelujen ja kiireellisen eläinlääkäripalvelun antaminen on usein käytännössä haastavaa erottaa toisistaan. Päivystyksessä olisi kuitenkin kiinnitettävä huomiota siihen, että päivystyksessä annetaan vain kiireellistä eläinlääkäripalvelua ja hoidetaan siten vain aidosti akuutit tapaukset. Jos peruseläinlääkäripalveluja ja kiireellistä eläinlääkäripalvelua ei yhdistetä, voi olla vaarana, että yksityinen sektori valikoi järjestettäväkseen tietyt palvelut, jolloin kuntien järjestettäväksi jää sellaiset palvelut, joiden toteuttaminen on käytännössä vaikeaa.

MTK/SLC, Leena Suojala: Käsitys peruseläinlääkäripalvelujen sisällöstä on vakiintunut. On hyvä, että määritelmää on konkretisoitu luetteloimalla esimerkinomaisesti toimenpiteitä, joiden katsotaan kuuluvan peruseläinlääkäripalveluihin. Muun muassa eläinlääkintävahinkolautakunnassa käsitellään sitä, mikä kuuluu peruseläinlääkäripalveluihin, ja mikä kuuluu hyvään eläinlääkintätapaan. Nykyisen eläinlääkintähuoltolain mukainen rajanveto on ollut melko toimiva.

Nykyistä muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskevaa poikkeusta ei tule laajentaa koskemaan hyötyeläimiä.

Yksityissektorin osalta puhutaan jo pieneläinten sairaalatason palveluista, ei enää eläinlääkäriin vastaanotoista tai klinikoista. Erikoistuneet pieneläinlääkäripalvelut ovat jo ottaneet oman markkina-alueensa, jonka kanssa kunnaneläinlääkäripalvelut eivät kilpaile. On tärkeää huolehtia siitä, että peruseläinlääkäripalvelut on jotenkin järjestetty kaikille. Peruseläinlääkäripalveluiden on kuuluttava yhteiskunnan peruspalvelui-

hin, jotka on turvattu. Vakiintunut järjestelmä lienee paras vaihtoehto, vaikka järjestelmää paljon kritisoidaankin. On hyvä, että järjestelmää kritisoidaan, koska kritiikki nostaa esiin kipukohtia, joihin on keskustelussa mahdollista löytää ratkaisuja.

KKV, Mia Salonen: Puheenjohtaja viittasi siihen, että kilpailuneutraliteettiin liittyviä kysymyksiä käsitellään joulukuussa. Se, mitä määritellään kuntien lakisääteiseksi tehtäväksi, on kuitenkin keskeinen kysymys sen kannalta, mikä on julkisen ja yksityisen sektorin työnjako. Onkin tärkeää määritellä täsmällisesti, miltä osin eläinlääkäripalvelujen tuottaminen säädetään kuntien lakisääteiseksi velvollisuudeksi, jossa kilpailu mahdollisesti suljetaan pois, ja miltä osin kunnan tuottamat eläinlääkäripalvelut ovat muita kuin lakisääteisiä eläinlääkäripalveluita, jolloin kunta tarjoaa palveluja kilpailuilla markkinoilla.

Markkinataloudessa valtion puuttuminen markkinoiden toimintaan katsotaan yleensä perustelluksi silloin, kun markkinat toimivat puutteellisesti tai yleinen etu sitä vaatii. Kuntien velvollisuuden tarjota eläinlääkäripalveluita tulisi siten rajautua tilanteisiin, joissa eläinlääkäripalveluita ei olisi muutoin riittävästi saatavilla tai joissa lakisääteinen velvollisuus olisi tarpeen erittäin tärkeän yleisen edun, kuten eläinten hyvinvoinnin tai kansanterveyden, vuoksi.

KKV:n näkökulmasta peruseläinlääkäripalveluiden määrittelyminen lakitasolla on tärkeää, koska EHO:n sitovuus tai velvoittavuus on epäselvää. Peruseläinlääkäripalveluiden määrittelyminen lakitasolla selventäisi kuntien palvelunjärjestämisvelvollisuuteen liittyviä tulkintaongelmia ja helpottaisi rajanvetoa lakisääteisen ja kilpailullisen toiminnan välillä. Peruseläinlääkäripalvelujen määrittelymän tulkinnanvaraisuus saattaa näyttäytyä myös yksityisille palveluntarjoajille riskinä, koska niiden voi olla vaikeaa arvioida sitä, mitkä eläinlääkäripalvelut ovat verovaroilla järjestettäviä palveluita.

Rajanvedon vaikeudesta voi esimerkkinä mainita, että KKV:lle on tullut yhteydenottoja hyvin varustelluista kunnan vastaanotoista, joilla on mahdollista tehdä edistyksestä listä praktiikkaa, mutta joiden katsotaan kunnassa olevan osa lakisääteistä toimintaa.

Muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskevan (käytännössä kuntien palvelujen toissijaisuutta tarkoittavan) poikkeuksen poistamisen osalta voidaan viitata edellä esitettyyn toteamukseen siitä, että lakisääteiseksi tehtäväksi ei ilman markkinapuutetta tai yleisen edun perusteita tulisi määritellä sellaisia palveluita, joita tuotetaan jo yksityisenä palveluna. Poikkeuksen poistaminen voisi johtaa siihen, että kuntien lakisääteinen tehtävä laajenee nykyisestä, jolloin on vaarana ensin markkinoiden taantuminen ja sen jälkeen niiden kutistuminen yksityisen tarjonnan kokonaan syrjäytyessä markkinoilta. Lakisääteisen toiminnan tarkempi rajaaminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei kunta saisi niin halutessaan tuottaa muitakin kuin lakisääteisiä palveluita. Kilpailulaki vain asettaa tällaiselle toiminnalle eräitä ehtoja, esimerkkinä markkinaehtoisen hinnoittelun vaatimus.

Sikäli kuin yksityistä palvelutarjontaa myös hyötyeläimille on paljon, voisi olla perusteltua ainakin selvittää muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskevan poikkeuksen laajentamista koskemaan myös hyötyeläimiä.

KKV:n näkökulmasta jako peruseläinlääkäripalveluihin ja kiireelliseen eläinlääkärinapuun olisi säilytettävä. Jos jako poistetaan, sellainen toiminta, joka on tällä hetkellä kilpailullista toimintaa, voi muuttua lakisääteiseksi palveluksi. Seuraukset saataisivat olla samat kuin edellä käsitellyn poikkeuksen poistamisella.

Ruokavirasto, Terhi Laaksonen: Ruokaviraston näkökulmasta peruseläinlääkäripalveluita ei ole tarvetta määritellä nykyistä tarkemmin. Ruokavirasto on kuitenkin avoin myös sille vaihtoehdolle, että peruseläinlääkäripalvelut määritellään nykyistä tarkemmin myös lakitasolla.

Ruokaviraston näkökulmasta muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskeva poikkeus voidaan säilyttää. Poikkeuksen laajentamiseen siten, että poikkeus koskee myös hyötyeläimiä, Ruokavirasto suhtautuu varauksellisesti. Kunnaneläinlääkärien merkitys tautipuolustustehtävissä voi vaarantua, jos myös hyötyeläinten hoito on yksityisten vastuulla. Poikkeus voisi kuitenkin koskea sekä pieneläinten peruseläinlääkäripalveluita että pieneläinten kiireellistä eläinlääkärinapua.

Kiireellinen eläinlääkäriapu ja peruseläinlääkäripalvelut voitaisiin yhdistää. Kunnan voi olla käytännössä mahdotonta järjestää kiireellistä eläinlääkärinapua, jos se ei voi järjestää peruseläinlääkäripalveluja.

VM, Anne-Marie Välikangas: Peruseläinlääkäripalvelut on määriteltävä lakitasolla. On tarpeen, että järjestämisvastuun kannalta tärkeät käsitteet määritellään riittävän tarkasti lakitasolla myös koti- ja hyötyeläinten määritelmien osalta.

Esitysten perusteella syntyi käsitys, että nykyinen järjestelmä toimii hyvin: palveluita tarjotaan siellä, missä palveluille on tarvetta. Kunnille ei tule antaa lisää lakisääteisiä tehtäviä tai velvoitteita. Muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskeva poikkeus on säilytettävä jatkossakin. Poikkeuspykälän säilyttäminen taas edellyttää riittävän tarkkoja määritelmiä peruseläinlääkäripalveluille ja kiireelliselle eläinlääkärinavulle.

Kuntaliitto, Kaisa Mäntynen: Muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskeva poikkeus on hyvä säilyttää, ja poikkeuksen laajentamista koskemaan myös hyötyeläimiä olisi hyvä harkita. Eri alueiden välillä on suuria eroavaisuuksia muun muassa maantieteellisten olosuhteiden ja yksityisen palveluntarjonnan välillä.

Johanna Wallius (MMM) totesi, että nyt käsiteltävänä olevat kysymykset kytkeytyvät olennaisesti myös kysymyksiin palkkio- ja maksujärjestelmästä, joita käsitellään seuraavassa kokouksessa, sekä kysymyksiin valtiontuki- ja kilpailuneutraliteettisäännöistä, joita käsitellään joulukuussa. Palvelujen järjestämisvastuuseen liittyvät nykyisen lain erittelyt ovat melko monimutkaisia, eivätkä ne välttämättä kaikilta osin ole relevantteja Mia Salosen mainitsemien markkinapuutteen ja yleishyödyllisyyden vaatimusten kannalta. Mm. pelkästään palvelujen tarjoamisen aikaan perustuva erittely vaikuttaa tässä suhteessa erikoiselta, sillä on osin sattumanvaraista, mihin aikoihin yksityisiä palveluja on tarjolla. Voimassa oleva eläinlääkintähuoltolaki on valmisteltu ennen kuntalain yhtiöittämisvelvoitteita. Nykyisiä erittelyjä ei ole siten valmisteltu niin, että esimerkiksi kilpailuneutraliteettiin liittyvät kuntalain vaatimukset olisi otettu huomioon. Vaikka yhteiskunnalliset tarpeet, joiden vuoksi kunnaneläinlääkärijärjestelmää

ylläpidetään, olisivat edelleen samat kuin aiemmin, muu lainsäädäntö voi pakottaa pohtimaan myös muutoksia lain määritelmiin ja erittelyihin.

Janne Lundén (HY) kommentoi yleisesti, että esityksistä kävi ilmi, että palveluita on hyvin saatavilla. Toivottavasti järjestelmä pysyy vähintään yhtä hyvänä. Järjestelmään kytkeytyy muun muassa kansanterveydelliseen näkökulmaan, elintarvikkeiden turvallisuuteen, eläinten hyvinvointiin ja eläintautien torjuntaan liittyvät kysymykset. Nämä ovat sellaisia yhteiskunnallisia tavoitteita, joista on pidettävä huolta. Tarvitaan kansallinen järjestelmä, joka ei ole herkkä häiriöille.

- Keskusteltiin seuraavista kysymyksistä
  - o säilytetäänkö säännös siitä, että päivystysaikana liikkuvista eläinlääkäripalveluista ja vastaanotolla hoidettavista potilaista tulisi pääsääntöisesti vastata eri henkilökunta?
  - o säilytetäänkö säännös keskitetystä yhteydenottopalvelusta päivystysaikana?
  - o tulisiko säätää nykyistä tarkemmin peruseläinlääkäripalvelujen ja kiireellisen eläinlääkäriavun saatavuudesta (aika tai etäisyys)?

SELL, Katri Kiviniemi: Säännös siitä, että päivystysaikana liikkuvista eläinlääkäripalveluista ja vastaanotolla hoidettavista potilaista tulisi pääsääntöisesti vastata eri henkilökunta, olisi hyvä säilyttää. Alueelliset erot on voitava ottaa joustavasti huomioon, ja esimerkiksi etäisyyksien tai henkilöresurssien kannalta on voitava tehdä asianmukaiset ratkaisut. Eriytetty palvelu takaa asianmukaisen palvelun ja helpottaa päivystävän eläinlääkärin työtaakkaa.

Säännös keskitetystä yhteydenottopalvelusta on säilytettävä. Yhteydenottopalvelu on kunnille vähintään kustannusneutraali ratkaisu, ja palvelu karsii tarpeettomia puheluja päivystysaikana.

Keskusviranomaisen on linjannut peruseläinlääkäripalvelujen ja kiireellisen eläinlääkäriavun saatavuudesta tarkemmin. On hyvä, että saatavuus on määritelty, mutta on kuitenkin säilytettävä mahdollisuus joustaa vaatimuksesta alueellisesti. Alueelliset erot on voitava huomioida.

SEY, Sanna Hellström: Päivystyksen lähtökohtainen eriyttäminen on perusteltua, mutta myös poikkeus on tarpeellinen. Palveluiden saatavuus on turvattava.

Suomen alueelliset erot huomioiden on vaikeaa kuvitella, että olisi mahdollista säätää kiinteät rajat palveluiden saatavuudelle koko maahan. Palveluiden saatavuudesta on syytä linjata EHO:ssa, jossa olosuhteiden muuttuminen on mahdollista huomioida joustavammin. Palveluiden saatavuudesta ei tule säätää tarkemmin lailla.

MTK/SLC, Leena Suojala: Päivystyksen eriyttäminen on pääsääntöisesti perusteltua, mutta myös poikkeusmahdollisuus on tarpeellinen. Poikkeusmahdollisuus turvaa joustavuuden.

Keskitetyn palvelun lanseerauksessa oli eräitä haasteita, mutta nykyään keskitetty palvelu on jo vakiintunut käytäntö. Toisissa kunnissa keskitetty palvelu on kustannustekijä.

Suomessa on suuria maantieteellisiä eroja eri alueiden välillä. Lakitasolla on perusteltua säätää siitä, että palveluiden on oltava saatavilla kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä, ja Ruokavirasto määrittelee saatavuuden tarkemmin. Tulevaisuudessa palvelujen järjestäminen tapahtunee nykyistä suuremmilla alueilla.

Kajsa Hakulin (MMM) totesi, että tuottajille suunnatun kyselyn perusteella keskitetyn yhteydenottopalvelun käyttöä ymmärrettiin päivystysaikana, mutta esitettiin kritiikkiä sen käytölle myös virka-aikana.

KKV, Mia Salonen: Saatavuuden määrittely on tärkeää silloin, kun rajataan sitä, milloin kunta hoitaa lakisääteistä tehtävää ja milloin kunta toimii kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällä hetkellä aika ja etäisyys konkretisoituvat vasta EHO:ssa, joten tarkennus lakitasolla on tarpeellinen. Tarkempi sääntely helpottaa valvontaa, ratkaisuntenkoa kunnissa ja yksityisten toimijoiden markkinatilanteen arviointia sen suhteen, milloin kunnan palvelunjärjestämisvelvollisuus konkretisoituu.

Puheenjohtaja totesi, että aikaa tai etäisyyttä koskeva sääntely voi olla ongelmallista, kun otetaan huomioon alueelliset erot.

- muita muutostarpeita kuntien järjestämisvelvoitteeseen?

Ei kommentteja.

6. Johtopäätökset

Puheenjohtaja esitti yhteenvedonsa kokouksessa esitetyistä näkemyksistä:

- Toisaalta todettiin, että peruseläinlääkäripalvelun määritelmän tulkinta on vakiintunut. Toisaalta tuotiin esille, että mitä tarkempia määritelmät ovat, sitä helpompaa yksityisen palveluntuottajan on arvioida tilannetta. Tarkemmat määritelmät edistävät myös palvelujen järjestämistä koskevaa päätöksentekoa kunnassa.
- Keskustelun perusteella nykyisiä määritelmiä koti- ja hyötyeläimille ei ole tarvetta muuttaa.
- Peruseläinlääkäripalvelujen ja kiireellisen eläinlääkäriavun välisen eron säilyttämistä on kannatettu. Esitettyjen kantojen mukaan jaon poistaminen voisi johtaa siihen, että kiireettömiä potilaita hoidettaisiin virka-ajan ulkopuolella.
- Nykyisen muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluita koskevan poikkeuksen (mahdollisuus luopua peruseläinlääkäripalvelujen järjestämisestä muille kuin hyötyeläimille silloin, jos palvelua on muuten saatavilla yhteistoiminta-alueella) säilyttämistä on kannatettu. Kunnan on kuitenkin haastavaa varautua siihen, että yksityinen palveluntarjonta alueella keskeytyy. Keskustelussa tuotiin myös esille poikkeussäännöksen laajentaminen koskemaan myös hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluja. Tämä sai sekä kannatusta että vastustusta.
- Säännökseen siitä, että päivystysaikana liikkuvista eläinlääkäripalveluista ja vastaanotolla hoidettavista potilaista tulisi pääsääntöisesti vastata eri henkilökunta, on oltu tyytyväisiä. Kuitenkin myös poikkeusmahdollisuus on tarpeellinen.
- Säännökseen keskitetystä yhteydenottopalvelusta päivystysaikana on oltu tyytyväisiä. Käytäntö on tältä osin vakiintunut.

- Peruseläinlääkäripalvelujen ja kiireellisen eläinlääkärinavun saatavuutta (aika tai etäisyys) koskeva tarkempi sääntely voisi selkeyttää kunnan velvollisuuksien määrittelyä. Osa työryhmän jäsenistä oli kuitenkin tyytyväisiä nykyiseen käytäntöön, jossa saatavuus määritellään tarkemmin EHO:ssa. Tuotiin esille, että määritelmää on mahdollista tarkentaa nopeammin EHO:ssa kuin lakitasolla.
- Nykyisen järjestelmän haasteisiin ja heikkouksiin pyritään löytämään ratkaisuja työryhmätyöskentelyssä.